
Vergaderjaar 2002–2003

---

21 501-08

Milieuraad

Nr. 161

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSHUISVESTING,
RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 februari 2003

Ter voorbereiding van het A.O. Milieuraad op 19 februari 2003 bied ik u hierbij, mede namens de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, de geannoteerde agenda van de Milieuraad van 4 maart 2002 aan.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu-
beheer,
P. L. B. A. van Geel

Geannoteerde Agenda

1. Vaststelling van de agenda
2. Aanneming A-punten
3. Verordening inzake de bewaking van bossen en milieu-interacties
4. Richtlijn kwaliteit zwemwater
5. Voorbereiding EU-Voorjaarsraad
  - a) Uitkomsten WSSD en herziening en evaluatie implementatie Europese duurzaamheidsstrategie
  - b) Mededeling milieuconvenanten
6. Richtlijn milieuaansprakelijkheid
7. Bescherming mariene milieu:
  - a) Mededeling inzake Europese Mariene Strategie
  - b) Tanker Prestige
8. Wetgevingspakket chemische stoffen
9. Voorbereiding 5de Paneuropese Ministeriële Conferentie «Environment for Europe»
10. Verordening inzake ozonlaag afbrekende stoffen (halonen, CFK's en broomchloormethaan)

Ad 3) Verordening inzake de bewaking van bossen en milieu-interacties (COM(2002)404 def.)

Het Voorzitterschap streeft naar een politiek akkoord (t.b.v. een gemeenschappelijk standpunt) over het voorstel voor een verordening inzake de bewaking van bossen en milieu-interacties. Het voorstel is gebaseerd op artikel 175 lid 1 van het Verdrag (gekwalificeerde meerderheid en codecisie met het EP). Het Europees Parlement heeft op 10 februari a.s. het advies in eerste lezing afgerond. Tijdens de Milieuraad van december 2002 lag een voortgangsrapportage voor.

De ontwerp-verordening heeft een nieuwe communautaire actie tot doel voor de bewaking van bossen en milieu-interacties, ter bescherming van de bossen in de Europese Unie. Deze actie is gebaseerd op de resultaten van de twee verordeningen van de Raad waarin de bewaking van de impact van luchtverontreiniging en brand op boscosecosystemen werd geregeld. Beide verordeningen lopen eind 2002 af. Het onderhavige voorstel biedt een meerjarig kader, dat aanvankelijk voor een periode van zes jaar, van 2003 tot en met 2008, geldt. Het doel is het toepassingsgebied van de bovengenoemde verordeningen aan te passen teneinde tot een flexibele bewakingsactie te komen en zodoende de gesteldheid van boscosecosystemen in een bredere context te evalueren. Tevens worden met dit voorstel de bestaande activiteiten vereenvoudigd door elementen uit beide verordeningen te hergroeperen in een enkele kaderverordening die zowel op de bescherming als op de bewaking betrekking heeft. Het voorstel beoogt een link te leggen tussen bossen, bodem en klimaat.

Het voortgangsverslag tijdens de Milieuraad in december 2002 laat zien dat er tussen de lidstaten overeenstemming bestaat over de meeste artikelen. Openstaande onderwerpen betreffen de reikwijdte en de looptijd van de verordening.

Met betrekking tot de reikwijdte is Nederland voorstander van de verbreding van de verordening naar biodiversiteit en klimaatverandering, waardoor ook kan worden voorzien in de bewakingsbehoeften op deze terreinen. De noodzaak om te monitoren op het gebied van klimaatverandering bestaat reeds en biodiversiteit in bossen is een belangrijke effectparameter.

Wat betreft de looptijd van de verordening is de Nederlandse inzet om de verordening tot en met 2006 te laten gelden. Tot eventuele verlenging van het programma ná 2006 zou dan na het vaststellen van de nieuwe Financiële Perspectieven – in 2005 – kunnen worden besloten.

Ad 4) Richtlijn kwaliteit zwemwater (COM(2002)581 def.)

Het Voorzitterschap heeft een openbaar debat geagendeerd met betrekking tot de aanpassing van deze ontwerp-richtlijn. Dit debat zal worden gevoerd aan de hand van door het Voorzitterschap te formuleren vragen. Het voorstel is gebaseerd op artikel 175 lid 1 van het Verdrag (gekwaliificeerde meerderheid en codecisie met het EP).

Het Europees Parlement heeft nog geen advies in eerste lezing uitgebracht. Tijdens de Milieuraad van december 2002 is het voorstel gepresenteerd.

Het doel van de richtlijn is het beschermen van de gezondheid van zwemmers in oppervlaktewateren (binnenwateren en kustwater), met inachtneming van het behoud, de bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu. De huidige zwemwaterrichtlijn (76/160/EEG, 8 december 1975) is, zowel wetenschappelijk als beheersmatig gezien, verouderd en dient gemoderniseerd te worden. In de nieuwe richtlijn worden bepalingen neergelegd met betrekking tot de monitoring en de indeling van de zwemwaterkwaliteit in kwaliteitsklassen (uitstekend, goed en slecht) alsmede met betrekking tot de verstrekking van informatie daarover aan het publiek en de Europese Commissie. Uiteindelijk wordt Nederland beoordeeld op de te behalen goede zwemwaterkwaliteit op aangewezen zwemlocaties.

Het spreekt voor zich dat Nederland voorstander is van een goede gezondheidsbescherming van de zwemmers. De door de Commissie voorgestelde strengere normen kunnen hiertoe bijdragen. Derhalve onderschrijft Nederland de voorgestelde normen. Nederland vindt dat de verplichtingen die voortvloeien uit de nieuwe zwemwaterrichtlijn haalbaar, uitvoerbaar en handhaafbaar moeten zijn en geen disproportionele kosten met zich mee mogen brengen. Een zekere mate van flexibiliteit kan derhalve wellicht noodzakelijk blijken om de normen op termijn te halen.

Ad 5) Voorbereiding EU-Voorjaarsraad

a) Uitkomsten WSSD en herziening en evaluatie implementatie duurzaamheidsstrategie

Het Voorzitterschap streeft naar het aannemen van Raadsconclusies ten aanzien van de voortgang van de EU-duurzaamheidsstrategie. De Europese Raad van 21 maart a.s. zal zich buigen over de voortgang van de Duurzaamheidsstrategie zoals vastgelegd in Göteborg. Hier zitten twee onderdelen in die gerelateerd zijn aan de duurzame ontwikkeling zoals die wordt vormgegeven door de Milieuraad: de herziening van de EU-duurzaamheidsstrategie en de follow-up van de WSSD in Johannesburg.

In de voorliggende Raadsconclusies wordt tevens een oproep gedaan aan de Europese Raad om een aantal noodzakelijke acties voor het komende jaar vast te stellen («From words to results»). Nederland is van mening dat voor de EU-interne dimensie van de duurzaamheidsstrategie (mede in relatie tot de Lissabon strategie) concreet met name de volgende acties nodig zijn:

- Voortvarende invulling geven aan de ontwikkeling van ontkoppelingsdoelstellingen en, waar nodig, sectorale ontkoppelingsdoelstellingen,

als richtlijnen voor de relevante sectoren. Hierbij dient rekening gehouden te worden met regionale verschillen;

- Acties op het gebied van bevordering van duurzame productie en consumptiepatronen, met name d.m.v. internalisering van kosten en afschaffing van niet-duurzame subsidies. Concrete acties ter versterking van de rol van maatschappelijk verantwoord ondernemen door het vergroten van de samenhang en uitbouw van verschillende initiatieven en het bevorderen van integraal ketenbeheer waardoor de sociale en milieugevolgen «elders en later» onderdeel worden van de verantwoordelijkheid van bedrijven.

Deze acties zijn goed overgenomen in de concept Milieuraadsconclusies.

Met betrekking tot de follow-up van de internationale conferenties (Doha, Monterrey en Johannesburg) heeft Nederland voorgesteld om, in samenhang met de externe dimensie van de duurzaamheidsstrategie, de volgende elementen op te nemen:

- Aangegane ODA-commitments in Monterrey moeten worden nageleefd;
- Het opstellen van een strategie voor «corporate social responsibility» in de EU, ter versterking van maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- Het formuleren van een EU-inzet ter bevordering van duurzame en eerlijke handel als onderdeel van de inzet voor Cancun;
- Bevordering van handelen door exportkrediet-instellingen in lijn met duurzame ontwikkeling.
- Verzoek aan de Commissie om aan te geven hoe de duurzame energie-coalitie verder versterkt kan worden (2003) en aan te geven welke EU-inspanningen nodig zijn gelet op het indicatieve doel om voor 2010 12% van haar energiegebruik plaats te laten vinden via hernieuwbare energie en 22% van haar elektriciteitsverbruik via hernieuwbare bronnen;
- De uitkomsten van Doha, Monterrey en Johannesburg te vertalen in de EU-inzet bij actuele dossiers;

Deze punten zijn in meer algemene bewoordingen opgenomen in de voorliggende concept-conclusies.

Door meerdere lidstaten is aangegeven dat op een pragmatische wijze de samenhangende implementatie ter hand moet worden genomen van de uitkomsten van Johannesburg. Voorliggende Raadsconclusies geven nu de prioriteiten voor het komende jaar aan en er wordt verzocht om een actualisering van de «Road-map on the follow-up of the Göteborg conclusions» (om te voorkomen dat er een geheel nieuw implementatieplan wordt opgesteld zoals Voorzitterschap oorspronkelijk wenste).

5b) Mededeling milieuconvenanten (COM(2002) 412 def)

In de Raadsconclusies zal ook de Commissie-mededeling inzake milieuconvenanten nader worden belicht. In de Mededeling wordt uiteengezet hoe voorstellen uit het actieplan «vereenvoudiging en verbetering van de regelgeving (COM(2002)278 def) inzake co-regulering, zelfregulering en vrijwillige sectorovereenkomsten toepassing kunnen vinden in de context van milieuconvenanten op communautair niveau. De Mededeling is tevens bedoeld om uitvoering te geven aan de in het zesde Milieactieprogramma geformuleerde doelstelling om op een kosteneffectieve en snellere wijze tot milieuverbeteringen te komen.

De Commissie zal bevorderen dat in een groot aantal uiteenlopende sectoren vrijwillige milieu-initiatieven worden genomen en dat milieuconvenanten op communautair niveau tot stand komen. Nu reeds wordt door de Commissie in een beperkt aantal sectoren extra aandacht gegeven aan

het tot stand laten komen van een convenant. Het gaat daarbij om PVC, afvalbeheer, klimaatverandering en geïntegreerd productenbeleid.

Nederland staat positief tegenover het initiatief van de Commissie. De Nederlandse belangen zijn groot. In Nederland zijn reeds veel convenanten afgesloten, zowel op milieugebied als daarbuiten. Met name geldt dit voor de terreinen afvalbeheer en klimaatverandering, waar de Commissie blijkens haar mededeling extra aandacht aan zal besteden. Onduidelijk is hoe met de samenloop van nationale en communautaire convenanten wordt omgegaan. In Nederland wordt op het moment een evaluatie uitgevoerd van het instrument milieuenvenanten binnen het totale juridisch instrumentarium. Aan de hand van de resultaten van deze evaluatie zal worden gezien hoe in het vervolg zal worden omgegaan met milieuenvenanten.

Ad 6) Richtlijn milieuaansprakelijkheid (COM(2002)17)

Het Voorzitterschap zal, evenals tijdens de Milieuraad van december 2002, rapporteren over de voortgang met betrekking tot de totstandkoming van de richtlijn milieuaansprakelijkheid. Tevens zal een oriënterend debat plaatsvinden over een aantal belangrijke politieke punten aan de hand van door het Voorzitterschap te formuleren vragen. Het Europees Parlement heeft de eerste lezing nog niet afgerond. Het voorstel is gebaseerd op artikel 175, lid 1 (gekwalficeerde meerderheid en codecisie met het Europees Parlement).

De ontwerp-richtlijn stelt een beperkt aansprakelijkheidssysteem voor dat gericht is op het voorkomen en het herstellen van ernstige schade aan het milieu ten gevolge van risicovolle beroepsmatige activiteiten. Het systeem is van toepassing op water, biodiversiteit en bodem. Voor bodem geldt dat er sprake moet zijn (potentieel) ernstige schade voor de volksgezondheid.

Het Grieks Voorzitterschap tracht met een nieuwe strategie de standpunten van lidstaten nader tot elkaar brengen. Belangrijkste onderdelen van deze nieuwe strategie zijn:

- een gefaseerde invoering van de verplichting tot financiële zekerheidsstelling. De eerste drie jaar na inwerkingtreding van de richtlijn is geen financiële zekerheid verplicht. Drie jaar na inwerkingtreding zal in twee fases van drie jaar verplichte financiële zekerheid worden ingevoerd voor respectievelijk Annex 1/deel A (in grote lijnen betreffen dit de richtlijnen inzake IPPC, water en afval) en Annex 1/deel B (dit betreffen de richtlijnen inzake GGO's, luchtverontreiniging, (transport van) gevaarlijke/vervuilende stoffen, biocide en bestrijdingsmiddelen);
- het laten vervallen van de verweermiddelen «vergunning» en «state-of-the-art» uit artikel 4, om ze te plaatsen in artikel 7 en 8 (inzake kostenverhaal en het rekening houden met de omstandigheden van het geval);
- introductie van de comitologieprocedure (m.n. gerelateerd aan de bindendheid van Annex II-criteria voor herstel, en financiële zekerheid).

Nederland verwelkomt het voorstel en vindt het wenselijk dat -mede met het oog op toetreding van toekomstige lidstaten- op communautair niveau harmonisatie van wetgeving inzake milieuaansprakelijkheid plaatsvindt. Een goede communautaire regeling zal een hoge mate van preventieve werking hebben ten aanzien van schade aan het milieu en zal daarnaast verzekeren dat in de Gemeenschap, in geval van aanzienlijke schade aan het milieu, het milieu wordt hersteld waarbij overal in de Gemeenschap de vervuilers vergelijkbare lasten van herstel zullen dragen. Nederland is voorstander van een volledige implementatie van het beginsel «de vervuiler betaalt». Het uitgangspunt van milieu-

aansprakelijkheid moet zijn dat degene die de schade toebrengt aan het milieu (biodiversiteit, water en bodem) de schade herstelt.

Nederland staat positief tegenover het voorstel van het Voorzitterschap tot gefaseerde invoering van de verplichting tot financiële zekerheid. Nederland is van mening dat de richtlijn een adequate financiële zekerheidstelling van de exploitant dient te bevorderen. Op grond van jarenlange ervaringen in de praktijk is gebleken dat ingrijpen van de overheid noodzakelijk is en een systeem van verplichte financiële zekerheid geboden kan zijn. Een verplicht systeem van financiële zekerheidstelling is naar Nederlands oordeel evenwel pas aan de orde indien aan een aantal voorwaarden is voldaan:

- de richtlijn moet meer duidelijkheid geven over de wijze van berekening van omvang van milieuschade. Deze richting kan bijvoorbeeld worden gegeven in de vorm van een «code of conduct», gevoegd als bijlage bij de richtlijn. Nederland vreest dat zonder een dergelijke guidance de milieuschade onder de richtlijn niet of slechts tegen prohibitief hoge kosten verzekeraar zal zijn;
- de verzekeringsmarkt dient meer duidelijkheid te verschaffen over de mogelijkheid tot dekking van aansprakelijkheid, zoals geregeld in deze richtlijn;
- er dient meer duidelijkheid te komen omtrent de aan een verplichte financiële zekerheidstelling verbonden uitvoeringslasten (bestaande uit monitoring van verplichting) voor de overheid.

In het licht van bovenstaande geeft Nederland er de voorkeur aan thans nog geen verplicht systeem van financiële zekerheidstelling in te voeren, doch in de richtlijn een review-bepaling op te nemen, inhoudende dat de Commissie binnen twee-en-half jaar na inwerkingtreding van de richtlijn een rapport opstelt over bovenstaande punten en afhankelijk van haar bevindingen voorstellen doet om al dan niet een verplichting in te voeren. In de richtlijn dient tevens te worden opgenomen dat in het licht van het Commissie-rapport een nader besluit wordt genomen over het al dan niet overgaan tot een verplicht systeem.

Naar mijn mening zet het Griekse voorstel een belangrijke stap in de richting van het hiervoor weergegeven Nederlandse standpunt.

Nederland is voorstander van het schrappen van de vergunning als absoluut verweermiddel. Het feit dat een vergunning is verleend voor activiteiten die schade kunnen veroorzaken, betekent voor Nederland geen vrijwaring voor aansprakelijkheid van de exploitant voor door derden geleden schade. Wel is de vergunning een wegingsfactor voor de rechter. Hetzelfde geldt met betrekking tot het «state-of-the-art» verweermiddel. Onder «state-of-the-art» verweermiddel wordt verstaan dat geen aansprakelijkheid bestaat voor de uitstoot of activiteit die overeenkomstig de stand van de wetenschap en de technologische kennis op het tijdstip dat die uitstoot of activiteit plaatsvond, niet als schadelijk wordt beschouwd. Het is niet wenselijk dat de activiteit die (potentiële) milieuschade veroorzaakt op grond van het «state-of-the-art» verweer buiten de werkingssfeer van de richtlijn zou vallen. Nederland beziet nog of het opportuun is om elders in de richtlijn nadere bepalingen op te nemen over de toedeling van kosten van preventie en herstel en over het criterium dat wordt gehanteerd bij de beoordeling van het «state-of-the-art» verweer.

Nederland is geen voorstander van het voorstel van het Voorzitterschap om de comitologie-procedure toe te passen op twee kernbepalingen van de richtlijn. De invulling van Annex II en (het verplichten van) financiële zekerheid zijn bepalend voor de reikwijdte van de richtlijn. Hiervoor is besluitvorming door de Raad en het EP geëigend.

Voor de overige onderdelen van de ontwerp-richtlijn en het Nederlandse standpunt terzake verwijs ik u naar de Nederlandse inbreng voor de vorige EU-Milieuraad (9 december 2002). Het betreft hier met name de onderdelen die betrekking hebben op de regisseurs- en vangnetfunctie van de overheid; toegang tot de rechter; en de afbakening van de richtlijn ten opzichte van bestaande internationale verdragen en protocollen op het gebied van vervoer, olieschade en nucleaire activiteiten.

Ad 7) Bescherming mariene milieu

a) Mededeling «Strategie inzake bescherming van het mariene milieu» (COM(2002)539 def.)

Het Voorzitterschap streeft ernaar ten aanzien van dit dossier Raadsconclusies aan te nemen.

De Europese Commissie heeft in het 6e Milieu Actieprogramma aangekondigd om op zeven terreinen een thematische strategie te produceren. De Mededeling betreft een van die zeven terreinen. Vanwege het inventariserende karakter moet deze Mededeling worden gezien als de eerste fase van de ontwikkeling van een Europese Mariene Strategie (EMS), die uiteindelijk moet leiden tot een aantal acties ter bescherming van het mariene milieu. Er staan acht thema's centraal in de Mededeling: biodiversiteit en habitats, gevaarlijke stoffen, eutrofiëring, chronische olie-verontreiniging, verontreiniging door radioactieve stoffen, afval, gezondheid en milieu en maritiem vervoer.

Het Nederlandse standpunt ten aanzien van de Mededeling kan als volgt worden samengevat:

- Nederland kan steun uitspreken voor de opstelling van een Europese Mariene Strategie, mits deze strategie een duidelijke meerwaarde heeft boven reeds bestaande activiteiten van regionale organisaties.
- Uitgangspunt van de strategie moet zijn de duurzame ontwikkeling op zee, hetgeen niet alleen bescherming van het mariene milieu betekent, maar zeker ook het duurzaam gebruik van de zeeën en kustgebieden.
- Benadrukt kan worden dat Nederland het versterken van synergie en samenhang binnen het EU-beleid en tussen de EU en internationale conventies als belangrijke doelstelling en meerwaarde van een mariene strategie ziet. Opgemerkt kan worden dat deze synergie nog onvoldoende uit de verf komt omdat mondiale, regionale en EU doelen naast elkaar worden «opgesomd» zonder ze in onderlinge relatie te zien.
- Opgemerkt kan worden dat sommige thema's onvoldoende aan bod komen, zoals ruimtelijk beleid, olie- en gasindustrie, kustontwikkeling, windmolens, sloopschepen, terwijl op deze punten in sommige gevallen wel internationale afspraken of EU-beleid is ontwikkeld of in ontwikkeling is.
- De Mededeling vermeldt geen specifiek «uitvoeringsmechanisme» dat nodig is voor uitvoering van de verschillende acties en dat verschillende partners in staat kan stellen om gezamenlijk acties uit te voeren. Nederland acht dit wel noodzakelijk omdat een groot aantal acties het gezamenlijk optrekken van lidstaten beoogt in andere regionale en mondiale kaders.
- Nederland heeft bij de bespreking van de Mededeling onderstreept dat de Mariene Strategie geen aanleiding is om de bestaande bevoegdheidsverdeling tussen de EU en haar lidstaten en de EU en regionale mariene conventies, zoals OSPAR, Barcelona en HELCOM, te wijzigen.

De thans voorliggende ontwerp-Raadsconclusies hebben tot doel het belang van de activiteiten verricht in het kader van regionale mariene conventies te onderstrepen; de Mededeling «Strategie inzake de bescher-

ming van het mariene milieu» te verwelkomen; de Commissie uit te nodigen voort te bouwen op de resultaten van de «stakeholders conference» van december 2002. Voorts benadrukken de ontwerp-Raadsconclusies het voorzorgsbeginsel en het «de vervuiler betaalt»-beginsel, en wordt opgeroepen tot volledige en onverwijlde uitvoering van de Raadsconclusies van zowel de Transport- als de Milieuraad van december jl. m.b.t. de ramp met de tanker Prestige. Tot slot wordt de Commissie opgeroepen zo spoedig mogelijk, doch vóór mei 2005 de thematische strategie m.b.t. bescherming van het mariene milieu te publiceren.

Nederland kan zich op hoofdlijnen vinden in de tekst van de ontwerp-Raadsconclusies. Nederland geeft er daarbij de voorkeur aan dat deze thematische strategie reeds eind 2004 (tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de EU) beschikbaar komt.

Ad 7b) Tanker Prestige

De Commissie zal rapporteren over de activiteiten die zijn ondernomen om de gevolgen van de ramp met de tanker Prestige, die in november 2002 voor de kust van Galicië verging, te bestrijden.

Naar aanleiding van het vergaan van de Prestige, zijn zowel in de Transportraad (6 december 2002) als in de Milieuraad (9 december 2002) Raadsconclusies aangenomen die o.a. grote zorg uitspreken over de ernstige scheepsrampen die in de afgelopen jaren voor de Europese kusten hebben plaatsgevonden, oproepen tot uitfasering van enkelwandige tankers voor het transport van olie, en tot nauwere samenwerking tussen lidstaten en bestaande regionale mariene conventies om de bescherming van het mariene milieu te verbeteren.

Ad 8) Wetgevingspakket chemische stoffen

Ten aanzien van dit dossier zal de Commissie de Raad informeren over de stand van zaken.

Na de publicatie van het Witboek chemische stoffen (februari 2001), de Milieuraad en de Europese Raad van Göteborg (beide juni 2001) en een intensief proces van technische consultatie van de lidstaten door de Commissie (eind 2001), heeft de Commissie aangegeven in het voorjaar van 2003 met de aangekondigde voorstellen voor regelgeving te zullen komen.

Op moment van schrijven zijn nog geen documenten beschikbaar.

Nederland zal er bij de Commissie op blijven aandringen om het tempo erin te houden en daarbij de gewenste doelen van het nieuwe beleid niet uit het oog te verliezen. Bij het totstandkomen van het nieuwe Europese beleid is het wegwerken van kennisachterstand een eerste stap op weg naar een veilige omgang met stoffen. Daarnaast moet ingezet worden op in regelgeving vervatte instrumenten die het mogelijk maken om op zeer korte termijn voor alle stoffen die op de markt zijn basale informatie beschikbaar te krijgen van het bedrijfsleven, zodat in snel tempo een onderscheid gemaakt kan worden tussen gevaarlijke stoffen en minder gevaarlijke stoffen op de markt.

Ad 9) Voorbereiding 5de Pan-Europese Ministeriële Conferentie «Environment for Europe»

In het kader van de Economische Commissie voor Europa (VN-ECE) vindt van 21–23 mei 2003 de 5de Ministeriële Conferentie «Environment for Europe» plaats te Kiev. Eerdere conferenties waren te Dobris (1991),

Luzern (1993), Sofia (1995) en Aarhus (1998). Tijdens de Milieuraad streeft het Voorzitterschap naar het aannemen van Raadsconclusies.

Te Kiev is de ondertekening gepland van een drietal nieuwe protocollen op het gebied van respectievelijk strategische milieubeoordeling, emissie-registratie en civiele aansprakelijkheid bij bepaalde milieuongevallen met grensoverschrijdende effecten via water.

Andere punten op de agenda te Kiev zijn een strategie voor educatie op het gebied van duurzame ontwikkeling, alsmede de aanvaarding van richtsnoeren ter bevordering van de uitvoering, naleving en handhaving van milieuverdragen in de Pan-Europese regio.

De VN-ECE tracht bij dit alles naar vermogen regionaal uitvoering te geven aan de besluiten van de «World Summit on Sustainable Development» (Johannesburg 2002) en zal te Kiev moeten besluiten over de toekomstige vorm en uitvoering van het programma «Environment for Europe», waarin alle landen van de VN-ECE-regio (Europa, Noord-Amerika) samenwerken op het gebied van milieubeheer.

Ad 10) Verordening inzake ozonlaag afbrekende stoffen (halonen, CFK's en broomchloormethaan)

Het Voorzitterschap heeft ten aanzien van dit dossier een presentatie van de Commissie voorzien. Het voorstel is gebaseerd op artikel 175 lid 1 van het Verdrag (gekwalificeerde meerderheid en codecisie met het EP). Het Europees Parlement heeft nog geen advies in eerste lezing uitgebracht.

De Commissie stelt voor om in Verordening 2037/2000 enkele technische wijzigingen aan te brengen. Deze Verordening geeft uitvoering aan de bepalingen van het Protocol van Montreal over ozonlaagaantastende stoffen, binnen de Europese Unie.

Wijzigingen zijn noodzakelijk, omdat bij de toepassing van die Verordening bepaalde problemen zijn gerezen die aangepakt moeten worden. Daarnaast zijn aanpassingen nodig i.v.m. de uitvoering van in het Montreal Protocol door de Meeting of the Parties (MOP) genomen besluiten, die thans in de EU-Verordening voor de lidstaten vastgelegd worden.

De wijzigingen betreffen:

- De Commissie krijgt de mogelijkheid tijdschema's voor geleidelijke eliminatie van kritische toepassingen van halonen op te stellen. Deze tijdschema's kunnen werken als een stok achter de deur om te komen tot een vermindering van het gebruik van halonen voor kritische toepassingen.
- De bulkuitvoer van halonen voor kritische toepassingen wordt toegestaan. Daarmee zou de productie in ontwikkelingslanden vermeden kunnen worden, net als het minder veilige vervoer van kleine cilinders met halon. (Overigens: de uitvoer van producten met halonen voor kritische toepassingen en de uitvoer van kleine cilinders met halonen is al mogelijk onder Verordening 2037/2000).
- Alleen de uitvoer van koel- en klimaatregelingsapparatuur met CFK's en/of met hard isolatieschuim of integraalschuim dat met CFK's is vervaardigd, wordt verboden. Met de huidige formulering in Verordening 2037/2000 geldt het uitvoerverbod onder meer ook voor vliegtuigen met isolatieschuim dat met CFK's is geproduceerd. Dat was niet de bedoeling. Het doel van Verordening 2037/2000 was om uitsluitend de uitvoer van CFK's bevattende koel- en klimaatregelingsapparatuur te beperken.
- Het toevoegen van broomchloormethaan (halon 1011) aan de lijst van gereguleerde stoffen (zoals ook in het Montreal Protocol is geregeld).